

BOB14/014

PLANNING TOEKOMSTPERSPECTIEF HAARLEMMERLIEDE EN SPAARNWOUDE

Aan de raad

Voorgesteld besluit:

In te stemmen met het uit laten voeren van een verdiepingsonderzoek volgens in het voorstel aangegeven planning, waarin nader onderzocht wordt wat nodig is om zelfstandig te kunnen blijven, afgezet tegen andere varianten voor de toekomst van de gemeente, waarbij de opzet en resultaten van het verdiepingsonderzoek actief gedeeld zullen worden met de raad en stakeholders, zodat de raad in april 2015 kan besluiten over een vervolgproces naar aanleiding van de uitkomsten.

Voorgeschiedenis / aanleiding:

Op 28 januari 2014 heeft uw raad het volgende besluit genomen:

- a. Kennis te nemen van de in het voorstel van b en w verwoorde conclusies van de bestuurlijke werkgroep toekomst organisatie Haarlemmerliede en Spaarnwoude en de overige stukken die leiden tot de conclusie dat maatregelen noodzakelijk zijn;
- b. Aan ons college op te dragen voorbereidingen te treffen voor oplossingen met een nadere onderbouwing
- c. Het college op te dragen na de verkiezingen een uitwerkingsplan aan de raad aan te bieden waarin in ieder geval is opgenomen:
  - een voorstel voor het waardeprofiel van de gemeente
  - een beoordelingsmodel voor de verschillende gemeenten
  - een communicatieplan over onder andere de rol van bewoners en ondernemers in het proces
  - een realistisch tijdpad
  - de positie van de medewerkers van de gemeente
  - een interim werkmodel voor de ambtelijke organisatie
  - een financiële paragraaf voor het proces

Bij de in maart 2014 gehouden gemeenteraadsverkiezingen bleek dat er kiezers zijn die hechten aan zelfstandigheid van de gemeente. Mede naar aanleiding daarvan is in het coalitie-programma 2014-2018 hierover afgesproken om aanvullend onderzoek te doen naar de verschillende mogelijke bestuursvormen, inclusief een onderzoek naar de eventuele houdbaarheid van een zelfstandige gemeente. Daarbij is ook vastgelegd dat inwoners de gelegenheid krijgen hun mening te geven voordat een definitief besluit wordt genomen over de toekomst van de gemeente.

Toelichting:

Verdiepingsonderzoek

Uw raad heeft ons college in januari 2014 onder andere opgedragen voorbereidingen te treffen voor oplossingen voor geconstateerde problemen in de organisatie. Veel belang hechtte uw raad aan de nadere onderbouwing, die op een heldere manier inzicht moet geven in de diverse mogelijkheden voor de gemeente en de daaraan verbonden consequenties. Het nu voorgestelde verdiepingsonderzoek moet die helderheid geven, waarbij nadrukkelijk ook wordt gekeken naar wat nodig is voor zelfstandigheid van de gemeente. In het vervolgproces staat dan ook de volgende vraag centraal: wat is nodig om zelfstandig te blijven, afgezet tegen andere varianten?

Hierbij zullen we de volgende varianten onderscheiden:

1. Bestuurlijk en ambtelijk zelfstandig (met samenwerking op onderdelen net als in de huidige situatie)
2. Bestuurlijk zelfstandig met vergaande ambtelijke samenwerking
  - a. Uitvoering door een aparte ambtelijke organisatie met andere kleine gemeenten (zoals het BEL-model)
  - b. Uitvoering door een grote centrumgemeente (zoals Beemster, Aalsmeer)
3. Bestuurlijke en ambtelijke fusie

Het is nadrukkelijk de bedoeling om tijdens dit vervolg voort te borduren op eerder gedaan werk. Het accent komt nu meer te liggen op de sterkte en kansen van de gemeente, die ook in mei 2013 in de SWOT-analyse van de werkgroep Horizon en Stip zijn vastgelegd. Vanuit die invalshoek is de inzet om te doen wat het beste is voor de inwoners en ondernemers van de gemeente, waarbij op dit moment alle mogelijkheden voor de toekomst worden opengehouden.

Onderzoeksopzet

Voorstel is om binnen de eigen organisatie te onderzoeken wat nodig is voor zelfstandigheid. Aan de hand van een gespecificeerde vragenlijst zal per taakveld op een rij worden gezet wat nodig is om alle werkzaamheden binnen dat taakveld ook in de toekomst goed te kunnen blijven uitvoeren en hier de bestuurlijke regie op te behouden. De vragenlijst zal op hoofdlijnen voor alle taakvelden gelijk zijn en zal ingaan op de aspecten die volgens rijk en provincie bepalen of een gemeente voldoende bestuurskrachtig is. Daarnaast zullen de criteria die tijdens het formatieproces zijn geformuleerd (effectiviteit, invloed, efficiency, robuustheid, kwaliteit) erin terugkomen. Door uw raad gelegenheid te geven vragen aan de vragenlijst toe te voegen, is voor alle betrokkenen helder welke informatie het onderzoek moet opleveren. Deelnemers aan het onderzoek zijn de medewerkers, het Management Team, het college, raadsleden en de samenwerkingsverbanden van de gemeente.

Zo zal het verdiepingsonderzoek in beeld brengen wat goed gaat en waarom, maar ook waar knelpunten bestaan of worden voorzien voor de nabije toekomst en wat nodig is om die knelpunten op te lossen. Organisatorisch, bestuurlijk en financieel.

Parallel wordt voornamelijk op basis van deskresearch in kaart gebracht welke varianten er naast zelfstandigheid zijn en welke voorwaarden daarvoor gelden. Op die manier kan na het verdiepingsonderzoek een inhoudelijke afweging worden gemaakt tussen de diverse mogelijkheden voor de toekomst van onze gemeente. De inwoners en ondernemers van de gemeente krijgen dan de gelegenheid zich uit te spreken over de varianten. Wij zullen de buurgemeenten, gemeenschappelijke regelingen, samenwerkingsverbanden en de provincie over het verdiepingsonderzoek en de planning van het proces informeren.

Organisatie van het onderzoek

Om te zorgen dat dit verdiepingsonderzoek goed wordt aangestuurd en zo min mogelijk capaciteit van de eigen medewerkers vergt, willen we voor maximaal twee dagen per week een ervaren programmamanager inzetten die leiding gaat geven aan de uitvoering van het onderzoek binnen de eigen organisatie en de huidige samenwerkingsverbanden. Hiervoor zoeken we iemand met voldoende bestuurskundige en financiële expertise om het onderzoek goed te kunnen uitvoeren, en die ook de medewerkers mee kan krijgen om hier constructief mee aan de slag te gaan. Na de komst van de nieuwe gemeentesecretaris zal de programmamanager in nauw contact met hem/haar zijn taak voortzetten. Ten behoeve van het parallelle onderzoek naar de varianten zal een externe deskundige in de arm worden genomen. Het is niet uitgesloten dat de eerder genoemde programmamanager hiermee wordt belast. Zijn aanstelling zal dan wel uitgebreid moeten worden.

Om het de deelnemers aan het onderzoek zo makkelijk mogelijk te maken en toch de kosten beperkt te houden willen we hierbij enkele stagiairs van het HBO of WO inzetten die de beschikbare informatie ordenen en zo helpen de onderzoeksvragen goed te beantwoorden. De programmamanager zal de begeleiding van de stagiairs op zich nemen.

Planning

- *1^e week juli 2014:* informeren MT en personeel,
- *Half augustus 2014:* dit raadsvoorstel verzenden aan de commissie Raadsvoorbereiding en tegelijkertijd dezelfde informatie over het vervolgproces actief communiceren richting alle betrokkenen, Inwoners en ondernemers als ook buurgemeenten en provincie.
- *September 2014:* dit voorstel bespreken in commissie Raadsvoorbereiding en besluitvorming in raad
- *Begin oktober 2014:* start verdiepingsonderzoek door de eigen organisatie, onder leiding van de programmamanager en ondersteund door de stagiairs, met als start het opstellen vragenlijst.
- *Eind oktober 2014:* bespreken vragenlijst in de commissie
- *November – december 2014:* beantwoorden vragenlijst en inventariseren informatie per taakveld, zowel binnen de eigen organisatie als binnen samenwerkingsverbanden.
- *Januari 2015:* presentatie van de bevindingen aan raad en een eerste bespreking van scenario's die mogelijk zijn op basis van de onderzoeksresultaten en communicatie hierover aan alle betrokkenen.
- *Maart 2015:* consultatie van inwoners en andere betrokkenen over de onderzoeksresultaten en de betekenis daarvan. De precieze vraagstelling en vorm van de consultatie zal worden bepaald als het onderzoeksresultaat bekend is. Inzet is om een creatieve vorm te hanteren die geen herhaling van zetten is en meer mensen mobiliseert dan tot nu toe.
- *April 2015:* concreet raadsvoorstel over het vervolg ter bespreking in de commissie Raadsvoorbereiding en vervolgens besluitvorming hierover in uw raad. Dit kan bijvoorbeeld zijn om één of meer scenario('s) nader uit te werken of nader onderzoek te doen op specifieke punten.

Financiële aspecten:

Door beperkte inzet van een programmamanager in combinatie met stagiairs worden de kosten voor dit onderzoek zo beperkt mogelijk gehouden. De kosten hiervoor worden geraamd op € 150.000,- .

Daarnaast zal de uitvoering van het communicatieplan kosten met zich meebrengen, die worden geraamd op € 15.000,-.

De kosten zijn opgenomen in de Kadernota 2015/1^e MARAP 2014.

Juridische aspecten:

In dit stadium niet van toepassing.

Communicatieve aspecten:

Gedurende het hele traject zal steeds actief worden gecommuniceerd. Dat betekent dat in elk geval in iedere fase uw raad en andere stakeholders (inwoners, ondernemers, organisatie, buurgemeenten, Gedeputeerde Staten, gemeenschappelijke regelingen) actief worden geïnformeerd over de stand van zaken. Dit is uitgewerkt in het door de beleidsmedewerkster Communicatie opgestelde communicatieplan Verdiepingsonderzoek Toekomst HenS.

Voorstel

Wij stellen u voor in te stemmen met de in dit voorstel aangegeven aanpak en planning voor het verdiepingsonderzoek naar het toekomstperspectief van deze gemeente. Een ontwerpbesluit is bijgevoegd.

Halfweg, 1 juli 2014
Burgemeester en wethouders van
Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
P.J. Heiligers, burgemeester
F.L. van Elst, locosecretaris.

BOB14/014

PLANNING TOEKOMSTPERSPECTIEF HAARLEMMERLIEDE EN SPAARNWOUDE

De raad van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 1 juli 2014

besluit

In te stemmen met het uit laten voeren van een verdiepingsonderzoek volgens in het voorstel aangegeven planning, waarin nader onderzocht wordt wat nodig is om zelfstandig te kunnen blijven, afgezet tegen andere varianten voor de toekomst van de gemeente, waarbij de opzet en resultaten van het verdiepingsonderzoek actief gedeeld zullen worden met de raad en stakeholders, zodat de raad in april 2015 kan besluiten over een vervolgproces naar aanleiding van de uitkomsten.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 30 september 2014.

de griffier

de voorzitter

A.J. Kuijper

P.J. Heiliegers